

SOGEP 2026 YILI UYGULAMASI ÖRNEK PROJE TEMALARI

TEMA 1: İSTİHDAM GARANTİLİ MESLEKİ EĞİTİM PROJELERİ

AMAÇ: İstihdam garantili mesleki eğitim projelerinde temel amaç, işsiz gençlerin ekonomik hayata kazandırılmasıdır. Bu tür projelerle gençlerin profesyonel eğitimler vasıtasıyla istihdam edilebilirliklerinin artırılması, eğitim sonrası istihdam edilmesi ve böylece özel sektörün iş gücü ihtiyacının karşılanması sağlanmaktadır.

1. Aşama: Eğitim İhtiyaç Analizi

- Sektör ve bölge bazlı ihtiyaç analizinin yapılması ve dönemsel olarak talep analizinin tekrarlanması
 - Belirli bir sanayi alanda (OSB, SS, TGB vb.) faaliyet gösteren firmaların ihtiyaçları
 - Bölgede öne çıkan veya potansiyel taşıyan sektörlerin ihtiyaçları
- Sektörlerin gelişme potansiyelinin değerlendirilmesi

2. Aşama: Tespit Edilen İhtiyaca Dönük Eğitim İçeriklerinin Belirlenmesi

- Eğitimlerin içeriği ve süresinin belirlenmesi ve gerekli durumlarda eğitim müfredatının güncellenmesi
 - Talep eden firmalar ve makine üreticileri ile görüşülerek içeriklerin belirlenmesi
 - Eğitimlerin süresinin beceri kazandırabilecek düzeyde olması
 - Eğitimlerin uygulamalı olması
 - Eğitim sonrası sertifikasyonun sağlanması (MYK, MEB, HEM, Firmalar bazında geçerliliği olan bir belge vb.)
 - Eğitimlerin tek seferlik değil, sürekli ya da dönemsel olacak şekilde sunulması

3. Aşama: Eğitim Konularına Göre Eğitimcilerin Belirlenmesi

- Eğitimlerin öncelikli olarak iş gücü ihtiyacı bulunan firmalar tarafından sağlanması
- Makine-ekipman üreticilerinin eğitim sağlaması
- Sürekli eğitim merkezlerince verilmesi
- Profesyonel eğitim hizmeti sunan firmalardan temin edilmesi

Eğitimlerin nitelikli ve iş gücü piyasasının taleplerine uygun olması kaydıyla farklı kurum ve kuruluşlardan sağlanması mümkündür.

4. Aşama: Eğitim Alacak Kişilerin Belirlenmesi

- Meslek liseleri ile görüşmeler/iş birlikleri
- İŞKUR, ASHB ve Valilikler ile görüşmeler

Kadınlara yönelik mesleki eğitim projelerinde eğitim ve çalışma alanlarında sosyal alan, soyunma odası, wc, kreş vb. alanların uygunluğu değerlendirilmelidir.

5. Aşama: İstihdam Düzeyinin Belirlenmesi

- Eğitim alanların ne kadarının istihdam edileceğinin tespit edilmesi, proje bilgi formunda ve performans göstergelerinde buna yer verilmesi
 - Yıllık veya dönemsel olarak eğitim başına istihdam edilebilecek kişi sayısının belirlenmesi
 - Dönemsel istihdam durumunda istihdam edileceklerin minimum ne kadar süre ile istihdam edileceğinin tespit edilmesi (en az 6 ay olmak üzere)
- Eğitim alanların istihdam edilmesi
 - İşe alımların proje nihai ödemesinden önce gerçekleşmesi
 - Projenin yapısı gereği işe alımların nihai ödemedен sonra yapılması durumunda işe alımlara ilişkin yazılı taahhüt alınması ve proje sözleşmesinde bu hususa yer verilmesi

6. Aşama: Proje Sonuçlarının Takibi

- İstihdama ilişkin SGK kaydının takip edilmesi
- Taahhüt edilen istihdamı sağlamayan yararlanıcılara performans kesintisinin yapılması ve bu hususa proje sözleşmesinde yer verilmesi (Bu tür projelerde temel performans göstergesi istihdam sayıları olacaktır.)
- İstihdam durumunun Ajans tarafından 3 yıl boyunca düzenli olarak takip edilmesi

TEMA 2: KOOPERATİFLERİN ÖLÇEKLENDİRİLMESİ

AMAÇ: Kooperatiflerin ölçeklendirilmesine yönelik projelerde temel amaç, kooperatifin mali ve kurumsal faaliyetlerinin sürekliliğinin sağlanarak üyelerine gelir getirecek şekilde üretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve ticarileştirilmesidir. Yeni kooperatif kurulumu yerine var olan kooperatiflerin markalaşma, kaliteli üretim ve pazarlara erişim imkanlarının artırılması konularında desteklenmesi, farklı kooperatiflerin bir araya gelmesinin teşvik edilmesi ve iş birliklerinin geliştirilmesi önceliklendirilmektedir.

1. Aşama: Destek Olunacak Kooperatiflerin Belirlenmesi

- Daha önce desteklenen ve üretim faaliyetlerine devam eden kooperatifler
- Bir araya gelerek ortak/tamamlayıcı ürün üretebilecek kooperatifler
- Coğrafi işaretli ürün üreten kooperatifler
- Kooperatif birlikleri

2. Aşama: Başvuru Sahibinin Belirlenmesi

- Kurumsal kapasitesi güçlü kooperatif
- Kooperatif birliği
- Valilik
- Belediye
- Ürünlerin ticarileşmesine destek olacak STK'lar
- İştirakçi olarak özel sektör

3. Aşama: Kooperatiflerin Kapasitelerinin ve İhtiyaçlarının Belirlenmesi

- Kooperatiflerin mevcut durumunun tespit edilmesi
- Kooperatiflerin üretim kapasitesinin artırılması
 - Mesleki eğitim
 - Makine-ekipman
 - Ortak üretim atölyesi
 - Depolama (soğuk hava deposu, lisanslı depo vb.)
- Üretim sürekliliğinin sağlanması
 - Hammadde temininde mevzuattaki limitlere dikkat edilmesi ve proje sonrasında hammadde temininin nasıl yapılacağına belirlenmiş olması
 - İşletme maliyetlerinin proje süresi ve sonrasında nasıl karşılanacağına belirlenmiş olması
- Yurt içi ve/veya yurt dışı pazarlar için gerekli ürün/üretim standartlarının sağlanması
 - Eğitim, mentörlük ve sertifika

- Ürünler'e yönelik kalite kontrol ve kalite yönetimi
- Marka tescil işlemleri
- Tasarım desteđi
 - Özel sektör ve tasarımcılar ile bağlantılar
- Ticarileşme ve pazarlama (Ulusal/uluslararası ağlara ve pazarlara erişim ve bağlantılar)
 - Üretim kapasitesinin planlanması ve buna ilişkin gerçekçi ve ulaşılabilir hedeflere proje bilgi formu ile performans göstergelerinde yer verilmesi
 - Temel faaliyetler (fiyatlama, paketleme, ürün tasarım, iş geliştirme, müşteri ilişkileri yönetimi, lojistik, finans, finansmana erişim vb.)
 - Ürün görünürlük faaliyetleri (paketleme, fotoğraflama, ürün açıklaması vb.)
- Sosyal donatı alanları oluşturulması (Kreş, oyun alanı, bebek bakım odası vb.)

4. Aşama: Satış Planlanması ve Platform İş Birliklerinin Geliştirilmesi

- Üretim ve ticarileşmeye yönelik planların yapılması ve performans göstergelerinde yer verilmesi
 - Yerel ve ulusal zincir marketlerle görüşmeler
 - E-ticaret platformlarıyla görüşmeler
 - Sektörde öne çıkan firmalarla ve çatı kuruluşlarla görüşmeler
 - Kendi satış noktalarının oluşturulması

5. Aşama: Proje Sonuçlarının Takibi

- Üretim ve satış düzeyi
- Kooperatif üye sayısı
- Proje öncesi ve sonrasına ilişkin mali değerlerin takibi (ürün sayısı, üretim, ciro, net kar vb.)

TEMA 3: HANE HALKI GELİR GETİRİCİ PROJELER

AMAÇ: Hane halkı gelir getirici projelerde, aile fertlerinin evlerinde veya yaşam alanlarına yakın yerlerde (tarımsal ve hayvansal üretim projeleri için) üretim yapmaları ve özel sektör bağlantıları kurularak sözleşmeli üretim ya da parça başı üretim modelleriyle gelir elde etmeleri amaçlanmaktadır. Kırsalda gelir düzeyi düşük haneler, genç işsizler veya bakım yükü nedeniyle evden ayrılamayacak durumda bulunan kadınlar hedef kitleyi oluşturmaktadır.

1. Aşama: Düşük Gelirli/Dezavantajlı Bölge ve Bireylerin Tespiti

- Dezavantajlı bölgelerin tespit edilmesi
- Dezavantajlı hanelerin/bireylerin tespit edilmesi

2. Aşama: Üretilebilecek Ürünlerin Tespiti¹

- Süt üretimi
- Seracılık/tarımsal üretim
- Hayvancılık
- Halı dokuma
- El sanatları/el işi/takı üretimi/hediyelik eşya

3. Aşama: Üretim Süreci Gerekliliklerinin Tespiti

- Üretim yerinin tespiti
 - Evde üretim
 - Hedef kitleye yakın üretim yerleri
- Mesleki eğitimlerin ve eğiticilerin belirlenmesi
 - Halk eğitim merkezleri
 - Üretici birlikleri
 - Ziraat odaları
- Danışmanlık/mentörlük ihtiyacının ve hizmet vericilerin belirlenmesi
- Makine-ekipmanların belirlenmesi
- Küçük ölçekli inşaat/tefrişat gerekliliklerinin belirlenmesi

4. Aşama: Üretim Sürecinin Tasarımı

- Makine ekipman, sera vb. mülkiyetinin bir çatı kuruluşa ait olacak şekilde belirlenmesi (TSO, Belediye, kooperatif vb.)
- Proje içeriğine göre (makine ekipman dağıtımı, sera tahsisi vb.) doğrudan yararlanıcı olacak hane ve bireylerin kriterlerinin belirlenmesi
- Proje süresi içinde üretim faaliyetlerine başlanması

¹ Örnek olarak sayılmış olup bunlarla sınırlı değildir.

5. Aşama: Satış Kanallarının Tespiti ve Satın Alma Taahhütlerinin Alınması

- Kamu kurumlarının ve STK'ların talepleri
- Sözleşmeli üretim modeli
- Parça başı üretim modeli
- Yerel/ulusal zincir marketler
- E-ticaret platformları

Üretim ve satış düzeylerinin planlanması ve proje bilgi formu ile performans göstergelerinde bunlara yer verilmesi beklenmektedir.

6. Aşama: Proje Sonuçlarının Takibi

- Üretim faaliyetlerinde kullanılmayan makine ekipmanların olması halinde yeni hane veya bireylere verilerek sürekliliğin sağlanması
- Makine-ekipman dağıtımı içeren projelerde dağıtım yapılan makine-ekipmanın takibinin yapılması

TEMA 4: KADINLARA YÖNELİK SOSYAL ÜRETİM MERKEZLERİ

AMAÇ: Sosyal üretim merkezi projelerinde temel amaç ekonomik ve sosyal açıdan dezavantajlı durumda olan kadınların toplumsal hayata entegrasyonunun güçlendirilmesi ve gelir getirici faaliyetlerde bulunmasıdır. Çok yönlü hizmet sunan bu merkezlerde eğitimlerin profesyonel olması, yaş grubuna göre kadınların çocuklarına yönelik bakım alanlarının kurgulanması ve güvenliğin sağlanması önem taşımaktadır. Dezavantajlı bölgelerde, gelir düzeyi düşük ve sosyal yardım alan kadınlar hedef kitleyi oluşturmaktadır.

1. Aşama: İhtiyaç Tespiti

- Sosyal dışlanmaya maruz kalan kadınların yoğun olması
- Sosyal yardım alan/düşük gelir grubunda ve çalışmayan kadınların yoğun olması
- Böyle bir merkez kurulması halinde kadınların faydalanma isteği

2. Aşama: Yer Seçimi

- Hedef kitlenin erişiminin kolay olduğu yerler
- Kadınlar ve çocuklar için güvenli bölgeler
- Halihazırda belediyelerce kurulan merkezlerin olmadığı yerler
- Öncelikle kamu kurumlarına ait atıl ve kullanılabilir binaların değerlendirilmesi

3. Aşama: Yararlanıcının/İşleticinin Belirlenmesi

- Belediye
- İl Özel İdaresi
- Valilik
- Kooperatifler

Bu tür projelerde ekonomik kazanç sağlama hedefi olmadığı için yararlanıcının mali ve kurumsal kapasitesinin yüksek olması önemlidir.

4. Aşama: Merkezin Özelliklerinin Belirlenmesi

- Üretim atölyeleri
 - Hedef kitlenin yaş, eğitim durumu vb. özelliklerine göre eğitim konularının belirlenmesi
 - Ürün özelliklerine göre üretim atölyelerinin oluşturulması ve eğitmenlerin belirlenmesi
- Kütüphane ve bilgisayar salonu
- Çocuk bakım ve oyun alanı, sorumlu personel görevlendirilmesi
- Çocuklar için eğitim atölyeleri (sosyal, kültürel, sanatsal, sportif ve bilişim-teknoloji alanlarında)

- Sosyal alanlar

5. Aşama: İstihdam ve Ticari Faaliyetler

- Günlük giderlerin karşılanması ve kadınların günlük gelir elde etmesi amacıyla ürünlerin başta kamu kurumları olmak üzere satışının yapılması
 - Kamu kurumlarının talepleri
 - Sözleşmeli üretim modeli
 - Parça başı üretim modeli
 - Yerel/ulusal zincir marketler
 - E-ticaret platformları
- Kadınların aldığı mesleki eğitimle uyumlu olarak özel sektör firmalarında istihdam edilmeleri

6. Aşama: Proje Sonuçlarının Takibi

- Eğitim ve atölye faaliyetlerine katılanların kayıtlarının tutulması
- İstihdam takibi